

แผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

ประจำปี 2559

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

องค์การบริหารส่วนตำบลทะเมนชัย

อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

คำนำ

จากสภาพแวดล้อมของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้สถานการณ์สาธารณสุขภัยหรือภัยพิบัติที่เกิดขึ้น ในประเทศไทยมีแนวโน้มการเกิดและความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น สร้างความสูญเสียแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นภัยพิบัติที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือภัยพิบัติที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์

ดังนั้น ภัยพิบัติจึงเป็นเรื่องใกล้ตัวของทุกคนในสังคม และทุกภาคส่วนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเฉพาะพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2550 ได้กำหนดให้นายกเทศมนตรี นายกเมืองพัทยา และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการเข้าื่อดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตน มีอำนาจสั่งการควบคุม กำกับดูแล การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน และอาสาสมัคร โดยมีปลัดเทศบาล ปลัดเมืองพัทยา และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการในการบริหารจัดการภัยพิบัติ โดยอาศัยความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ซึ่งจะทำให้การป้องกันและทรัพย์สินของประชาชนได้อย่างยั่งยืนตลอดไป

ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลทะเลเมนชัย จัดได้จัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบและพื้นที่ใกล้เคียงอย่างเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ และมีความสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด อันจะส่งผลให้การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่พี่น้องประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริงและยั่งยืนตลอดไป

(นายทองอยู่ อินทาคำแหง)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทะเลเมนชัย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ภาคที่ 1 แผนหลักการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	
บทที่ 1 วัตถุประสงค์ ขอบเขต และหลักการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน.....	4-7
บทที่ 2 การเตรียมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน.....	8-13
บทที่ 3 การฟื้นฟูบูรณะ.....	13-16
ภาคที่ 2 กระบวนการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนด้านสาธารณภัย	
บทที่ 1 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากอุทกภัย วาตภัย	18-20
บทที่ 2 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากภัยแล้ง.....	21-23
บทที่ 3 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากภัยหนาว.....	24-25
บทที่ 4 การป้องกันบรรเทาสาธารณภัยจากอัคคีภัย.....	26-28

ภาคที่ 1

แผนหลักการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

แผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

บทที่ 1

วัตถุประสงค์ ขอบเขต และหลักการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

ภาคที่ 1 แผนหลักการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

อ้างอิง แผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ. 2558

1.1 สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

จากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ความแปรปรวนของภูมิอากาศ ความไม่สมดุลของระบบนิเวศน์ ทำให้สาธารณภัยมีแนวโน้มที่จะทวีจำนวนความถี่และความรุนแรงเพิ่มขึ้นไม่ว่าจะเป็นสาธารณภัยมีแนวโน้มที่จะทวีจำนวนความถี่และความรุนแรงเพิ่มขึ้นไม่ว่าจะเป็นสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจากปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ และสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจากการกระทำของมนุษย์ ขณะเดียวกันการที่ประเทศไทยมีการพัฒนาและเจริญก้าวหน้าทางด้านอุตสาหกรรมได้ส่งผลให้ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นมีความหลากหลายและความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น การจัดระบบบริหารจัดการให้เข้มแข็ง จึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง จำเป็นต้องมีการทบทวนหรือปรับปรุงแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนให้สอดคล้องกับสถานการณ์อยู่เสมอเพื่อเตรียมความพร้อมไว้รองรับสถานการณ์และเพื่อเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้การปฏิบัติงาน ในภาวะฉุกเฉินสามารถดำเนินไปได้อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

1.2 นิยามศัพท์

1.2.1 **ภัยฝ่ายพลเรือน** หมายถึง ภัยพิบัติที่สร้างความสูญเสียแก่ชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของประชาชนหรือรัฐอย่างกว้างขวางและรุนแรง ได้แก่ สาธารณภัย ภัยทางอากาศและการก่อวินาศกรรม จนชุมชนนั้น ๆ ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ จึงจำเป็นต้องได้รับการบำบัดช่วยเหลือและฟื้นฟูบูรณะให้กลับคืนสู่สภาพเดิมอย่างรีบด่วน

1.2.2 **การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน** หมายถึง การดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในการป้องกันและบรรเทาอันตรายหรือความเสียหายอันเนื่องมาจากสาธารณภัย ภัยทางอากาศ หรือการก่อวินาศกรรม ไม่ว่าจะการดำเนินการนั้นจะได้กระทำก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัยหรือภายหลังที่ภัยได้ผ่านพ้นไปแล้ว และหมายความรวมถึงการอพยพประชาชนและส่วนราชการเพื่อการนั้น

1.2.3 **สาธารณภัย** หมายถึง ภัยอันมีมาเป็นสาธารณะไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติหรือมีผู้ทำให้เกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือรัฐ

ศัพท์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีความหมายตามกฎหมายที่อ้างอิง

1.3 วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

1.3.1 เพื่อให้การปฏิบัติงานการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์การบริหารส่วนตำบล ทะเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ มีขั้นตอนการดำเนินงานอย่างมีระบบ

1.3.2 เพื่อจัดระบบการดำเนินงานและเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ไว้รองรับสถานการณ์ภัย พิบัติตามลักษณะความเสี่ยงภัยในทุกขั้นตอนของการดำเนินการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนทั้งในช่วงก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และภายหลังที่ภัยได้ผ่านพ้นไปแล้ว

1.3.3 เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการป้องกัน การเตรียมความพร้อม การระงับและบรรเทาและการฟื้นฟูบูรณะ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในทุกสถานการณ์

1.3.4 เพื่อให้หน่วยงานและส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์การบริหารส่วนตำบล ทะเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ทราบและเข้าใจภารกิจ หลักการ ขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน

1.3.5 เพื่อให้ภาคเอกชน องค์กร/มูลนิธิ/การกุศลและประชาชนได้มีส่วนร่วมในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

1.4 ขอบเขตการปฏิบัติ

สาธารณภัย ได้แก่ การป้องกันและบรรเทาภัยจากอัคคีภัย อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง ภัยจากอากาศยาน เป็นต้น

1.5 นโยบาย

1.5.1 ให้ถือว่าการรักษาชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่ประสบภัยเฉพาะหน้าเป็นความเร่งด่วนสูงสุดซึ่งรัฐมีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจอันชอบด้วยเหตุผลของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ

1.5.2 ให้กองอำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่ จัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ให้ครอบคลุมถึงภัยฝ่ายพลเรือนตามสถานการณ์ความเสี่ยงภัยรูปแบบต่าง ๆ ในพื้นที่ กำหนดระบบการปฏิบัติทุกขั้นตอน ได้แก่ การป้องกัน การเตรียมความพร้อม การปฏิบัติเมื่อเกิดภัย การฟื้นฟูบูรณะ โดยกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบไว้ให้ชัดเจนรวมทั้งดำเนินการฝึกซ้อมแผนเพื่อให้ความพร้อมที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในทุกโอกาสที่มีเหตุการณ์เกิดขึ้น

1.5.3 ในกรณีเกิดภัย ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่ ดำเนินการตามแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตรับผิดชอบของตนด้วยทรัพยากรที่มีอยู่ไปก่อน แล้วจึงรายงานตามสายการบังคับบัญชา

1.5.4 ให้เผยแพร่ความรู้และข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนอย่างทั่วถึง ตลอดจนส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ประชาชน เตรียมป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของหน่วยงาน และของตนเอง

1.6 หลักการปฏิบัติ

1.6.1 ภารกิจ

รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาอันตรายแก่ชีวิตร่างกายของประชาชน ทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐตลอดจนการฟื้นฟูบูรณะสิ่งเสียหายอันเนื่องมาจากภัยฝ่ายพลเรือนตามระดับความรุนแรงของภัย

1.6.2 สมมติฐาน

1.6.2.1 สาธารณภัยมีแนวโน้มที่จะทวีจำนวนความถี่ ความรุนแรงและความซับซ้อนเพิ่มขึ้น ทำให้ความสูญเสียทั้งด้านชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนของรัฐเพิ่มสูงมากกว่าที่ผ่านมา รวมทั้งการระงับและการบรรเทาภัยจะต้องกระทำด้วยความยากลำบากกว่าที่ผ่านมาเช่นเดียวกัน

1.6.2.2 เมื่อมีภัยเกิดขึ้น ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน และชุมชน มีขีดความสามารถในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของหน่วยงานและของตนเองได้ในระดับหนึ่ง

1.6.3 หลักการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

1.6.3.1 กองอำนวยการป้องกันภัยพลเรือนเขตท้องที่ จะรับผิดชอบในการอำนวยความสะดวก ควบคุม กำกับดูแล สั่งการและดำเนินการต่าง ๆ ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนทุกขั้นตอน ภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตน ตามศักยภาพของหน่วยงาน และขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานข้างเคียง เมื่อประเมินว่าไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้

1.6.3.2 การจัดตั้งระบบการสื่อสาร ในการรับ และแจ้งข่าวระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ไว้ตั้งแต่ยามปกติ โดยสามารถรับและแจ้งข่าวซึ่งกันและกันได้สะดวกรวดเร็วทันเหตุการณ์และโดยต่อเนื่องตลอด 24 ชั่วโมง ดังนี้

1. เบอร์โทรศัพท์สำนักงานศูนย์อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลทะเลเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 044-666-745

2. เบอร์โทรศัพท์ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลทะเลเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 080-4769-602

3. เบอร์โทรศัพท์ นักป้องกันบรรเทาสาธารณภัย 08-4913-7952

1.6.3.3 เมื่อมีการประกาศกฎอัยการศึก หรือมีคำสั่งจากผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร กองอำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่ที่ปรับปรุงสภาพเป็นศูนย์ปฏิบัติการพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลังขึ้น การควบคุมทางยุทธการต่อฝ่ายทหารเพื่อปฏิบัติการพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลังในเขตพื้นที่นั้น

1.6.3 ความรุนแรงของสาธารณภัย

ความรุนแรงของภัยแบ่งได้เป็น 3 ระดับ ดังนี้

1.6.4.1 ความรุนแรงระดับ 1 สาธารณภัยที่เกิดขึ้นทั่วไปหรือมีขนาดเล็กซึ่งกองอำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่ที่สามารถควบคุมสถานการณ์ และจัดการระงับภัยได้โดยลำพัง

1.6.4.2 ความรุนแรงระดับ 2 สาธารณภัยขนาดกลาง ซึ่งต้องอาศัยการสนับสนุน

ความช่วยเหลือจากหน่วยงานหลายส่วนราชการภายในเขตจังหวัด หรือจังหวัดใกล้เคียง ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอำเภอ เทศบาล ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์และจัดการระงับภัยได้ ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด จะต้องควบคุมสถานการณ์

1.6.4.3 ความรุนแรงระดับ 3 สาธารณภัยขนาดใหญ่ ที่มีผลกระทบรุนแรง กว้างขวาง หรือสาธารณภัยที่จำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญหรืออุปกรณ์พิเศษ ต้องระดมความช่วยเหลือจากทุกส่วนราชการ ภาคเอกชนและผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัดไม่สามารถที่จะควบคุมสถานการณ์และระงับภัยได้ ต้องอาศัยความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกจังหวัด และ หรือกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนภาค ผู้อำนวยการป้องกันภัย ฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้อำนวยการเหตุการณ์

แผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
บทที่ 2
การเตรียมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

ภาคที่ 1 แผนหลักการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

อ้างอิง แผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ. 2558

2.1 บทนำ

งานที่มีความสำคัญต่อการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ได้แก่ การจัดเตรียมและหาวิธีการป้องกันมิให้เกิดภัยขึ้นหรือแก้ไขปัญหาอุปสรรคไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะเกิดภัยขึ้น เพื่อลดผลกระทบที่เป็นอันตรายและการสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนร่วมกันปฏิบัติตั้งแต่ยามปกติ

2.2 วัตถุประสงค์

2.2.1 เพื่อเตรียมการต่าง ๆ ที่จำเป็น ให้สามารถเผชิญภัยพิบัติต่าง ๆ ตั้งแต่ยามปกติ

2.2.2 เพื่อให้การปฏิบัติการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเป็นไปอย่างมีระบบไม่สับสนส่งผลต่อการลดอันตรายและความสูญเสียให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด

2.2.3 เพื่อวางระบบการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนให้สอดคล้องส่งเสริมต่อการรักษาความมั่นคงของชาติ

2.3 นโยบาย

2.3.1 ปรับปรุงและพัฒนาระบบการวางแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่ให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับสภาพความเสี่ยงภัยของพื้นที่ และสามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างแท้จริง และจัดให้มีการฝึกซ้อมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอย่างสม่ำเสมอ

2.3.2 ปรับปรุงและพัฒนาระบบการฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ให้มีความทันสมัย ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างความพร้อมแก่บุคลากรด้านการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

2.3.3 ส่งเสริมให้มีการประสานงานและร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ในภาวะปกติ

2.3.4 ให้มีการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้และข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน แก่ประชาชนอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง เพื่อสร้างจิตสำนึกและตระหนักในการป้องกันและระงับภัยที่อาจเกิดขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนในสถานศึกษา ผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ และประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยประเภทต่าง ๆ

2.3.5 ส่งเสริมให้ประชาชน และภาคเอกชน ได้มีส่วนร่วมในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนโดยสนับสนุนให้ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมขนาดใหญ่ และเจ้าของอาคารสูงได้จัดวางระบบการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในบริเวณอาคารสถานที่ของตน

2.4 การปฏิบัติ

2.4.1 หลักปฏิบัติ

เตรียมการป้องกันภัยตั้งแต่ยามปกติ โดยเน้นความสำคัญของการเตรียมการล่วงหน้า ในรูปแบบวิธีการป้องกัน เพื่อลดผลกระทบที่เกิดจากภัย การจัดระบบหน้าที่ความรับผิดชอบ และการ อำนวยความสะดวกปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2.4.2 การเตรียมคน อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้

2.4.2.1 จัดเตรียมเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนให้ครบถ้วน หน้าที่ ชักซ้อม ฝึกซ้อม อบรม และกำหนดวิธีการปฏิบัติตามหน้าที่และขั้นตอนต่าง ๆ ให้สามารถปฏิบัติงาน ได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

2.4.2.2 จัดตั้งหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเพื่อช่วยเหลือทางราชการ

2.4.2.3 จัดหาผู้เชี่ยวชาญหรือเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ หน่วยงานและองค์กรที่ เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยในการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน หรือความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพพิเศษ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนนี้

2.4.2.4 ประสานการเตรียมการกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ในการจัดเตรียมกำลังคน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และจัดหางบประมาณสนับสนุนตามความเหมาะสมและจำเป็น

2.4.2.5 สํารวจจัดระเบียบ และดำเนินการระบบการพิทักษ์ประชาชนและทรัพยากรใน เขตพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ สามารถตรวจสอบแยกฝ่ายและใช้ประโยชน์ในขั้นตอนต่าง ๆ ของการป้องกันภัยฝ่าย พลเรือนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4.2.6 สํารวจและจัดทำบัญชีเตรียม กำลังคน สถานที่ วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ของราชการฝ่ายพลเรือน รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ในพื้นที่เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการป้องกันภัยฝ่าย พลเรือน

2.4.3 การจัดระบบปฏิบัติการ

2.4.3.1 จัดให้มีการจัดทำแผนการปฏิบัติและแผนสำรองของเจ้าหน้าที่และฝึก ชักซ้อมตั้งแต่ยามปกติ เพื่อให้มีความพร้อมที่จะปฏิบัติได้ทันที เมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้น

2.4.3.2 จัดให้มีการติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ระหว่างหน่วยปฏิบัติต่าง ๆ ขององค์กรป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ตลอดจนการติดต่อสื่อสารภายในขององค์กรต่าง ๆ เหล่านั้น

2.4.3.3 กำหนดแนวทางและดำเนินการใช้การส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ รวมถึงระบบการกระจายข่าวท้องถิ่น เช่น เสียงตามสาย หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน เพื่อสนับสนุนการ ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอย่างต่อเนื่อง

2.4.3.4 กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อย รวมทั้งก ควบคุมการจราจร การสัญจรภายในเขตพื้นที่

2.4.3.5 จัดให้มีข่าวแจ้งเตือน สัญญาณเตือนภัยให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ได้รับ ทราบล่วงหน้าถึงภัยที่อาจเกิดขึ้น เพื่อสามารถเตรียมป้องกันชีวิตและทรัพย์สินให้ปลอดภัยได้ทันเวลา

2.4.3.6 ประเมินสถานการณ์ และผลการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาระบบการป้องกันภัย ฝ่ายพลเรือน ให้สามารถลดโอกาสการเกิดภัยได้มากที่สุดเป็นสำคัญ รวมทั้งสามารถกู้ภัย บรรเทาภัย และฟื้นฟูบูรณะได้รวดเร็วและมีประสิทธิผล

2.4.4 จัดให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และประชาชน

2.4.4.1 กำหนดแผน และนโยบายการให้ความรู้ และการฝึกอบรม การประชาสัมพันธ์ด้านการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จัดสรรงบประมาณให้การสนับสนุน ประเมินผลพัฒนาและประสานการให้ความรู้ และการฝึกอบรมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นส่วนรวม

2.4.4.2 ให้ความรู้ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตามแผนและนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.4.4.3 ดำเนินการตามแผนและนโยบายการให้ความรู้ และการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และประชาชนด้านการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

2.4.4.4 การให้ความรู้ และการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และประชาชนเพื่อการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน มีวิธีการปฏิบัติดังนี้

1) ประชาชนทั่วไป ให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภัยประเภทต่าง ๆ ให้สามารถป้องกัน และช่วยเหลือตนเองได้

- เผยแพร่ความรู้โดยการประชาสัมพันธ์ทางสื่อมวลชน
- ให้การอบรมเกี่ยวกับการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- จัดกิจกรรมเชิงสาธิตในเรื่องการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- ส่งเสริมให้องค์กรภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

2) อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เป็นการฝึกอบรม จัดตั้งการสั่งใช้ เพื่อช่วยเหลือทางราชการ

3) เจ้าหน้าที่ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่มีความคุ้นเคย และคล่องแคล่วในการปฏิบัติ ตลอดจนให้มีการฝึกความพร้อมและพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน

- การให้ความรู้และการฝึกอบรมเฉพาะหน้าที่สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในแต่ละฝ่าย เพื่อความคุ้นเคยในการทำงาน

2.4.4.5 หลักสูตรการฝึกอบรม

- 1) หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- 2) หลักสูตรการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 3) หลักสูตรการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

2.4.5 การจัดทำผังเมือง

กำหนดให้มีการจัดวางผังเมืองและการใช้พื้นที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายุ่งยากพิบัติ ศึกษาผลกระทบความรุนแรงจากสาธารณภัยและกำหนดความเร่งด่วนของพื้นที่วิกฤตที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัยตามลำดับความรุนแรงของผลกระทบ

2.4.6 การสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย

สำรวจ วิเคราะห์พื้นที่ที่เกิดภัยพิบัติเป็นประจำ หรือเสี่ยงต่อการเกิดภัยพิบัติ แยกตามประเภทของภัย ระบุรายละเอียดของพื้นที่และจัดทำแผนที่ประกอบ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนป้องกันและแก้ไขภัยพิบัติตามลำดับความสำคัญเร่งด่วน โดยดำเนินการ ดังนี้

2.4.6.1 จัดทำแบบข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยแต่ละประเภท

2.4.6.2 สำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบพื้นฐานของความเสี่ยงภัย

2.4.6.3 ตรวจสอบสถิติการเกิดภัย

2.4.6.4 แบ่งแยกลักษณะการเกิดภัยของแต่ละประเภท

2.4.6.5 ระบุรายละเอียดข้อมูลที่จำเป็นต่อการวิเคราะห์ความรุนแรงของภัย เช่น ชื่อหมู่บ้าน ตำบล จำนวนประชากร จำนวนครัวเรือน สถานที่ตั้ง ลักษณะของอันตรายที่จะเกิดความเสียหายที่อาจได้รับพื้นที่ปลอดภัย

สภาพทั่วไปของท้องที่

1 ที่ตั้งและขนาด องค์การบริหารส่วนตำบลทะเลเมนชัย ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ของอำเภอลำปลายมาศระยะทางห่างจากตัวอำเภอประมาณ 13.5 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลและท้องที่อื่น ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลตลาดโพธิ์ ตำบลเมืองแฝก ตำบลบุโพธิ์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลแสงพัน ตำบลหนองบัวโคก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลหนองตาต ตำบลพระคู อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลหนองคู อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

2 เนื้อที่

ตำบลทะเลเมนชัยมีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 36.6 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 27,343.75 ไร่

3 ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลทะเลเมนชัย จะเป็นลักษณะ ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ สภาพดินเป็นลักษณะดินเหนียว ในฤดูแล้งน้ำจะแห้ง พื้นที่ส่วนใหญ่เหมาะแก่การทำเกษตร

4 สภาพอากาศ

องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลทะเลเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่าน ทำให้มีสภาพอากาศทั่วไปคล้ายกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยทั่วไป อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 27 องศาเซลเซียส แบ่งฤดูกาลได้ 3 ช่วงกล่าว คือ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม – เดือนพฤษภาคม อากาศร้อนจัดในช่วงเดือนเมษายน

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน – เดือนกันยายน มีฝนตกชุกในฤดูมรสุม

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม – เดือนกุมภาพันธ์ มีลมแรงและอากาศหนาวเย็นจัดในช่วงเดือนธันวาคม

5 จำนวนหมู่บ้าน มีทั้งหมด 10 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 4 บ้านหนองม่วง

หมู่ที่ 6 บ้านบริหารชนบท

หมู่ที่ 8 บ้านหนองไทร

หมู่ที่ 9 บ้านหนองบัว

หมู่ที่ 10 บ้านหนองม่วงน้อย

หมู่ที่ 11 บ้านหนองน้ำขุ่น

หมู่ที่ 12 บ้านบุตาริต

หมู่ที่ 15 บ้านหนองม่วงใต้

หมู่ที่ 16 บ้านน้อยพัฒนา

หมู่ที่ 17 บ้านใหม่อัมพวัน

6 ประชากร

ประชากรขององค์การบริหารส่วนตำบลทะเลเม่นชัย รวมทั้งสิ้น 5,294 คน ตามรายการ ดังนี้

หมู่ที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนคน		รวม	หมายเหตุ
		ชาย	หญิง		
4	167	343	380	723	
6	120	254	225	479	
8	187	430	441	871	
9	125	255	265	520	
10	94	175	181	356	
11	164	312	340	652	
12	92	183	222	405	
15	122	261	259	520	
16	118	268	243	511	
17	57	122	135	257	

สถานการณ์เสี่ยงภัยของท้องถิ่น

สาธารณภัยต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในพื้นที่ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพะเมนชัย มีดังนี้

1. วาตภัย

สามารถเกิดขึ้นได้ทุกพื้นที่ โดยเฉพาะช่วงเดือน พ.ย. - ก.พ. ของทุกปี

2. อัคคีภัย

สามารถเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อ และทุกพื้นที่ โดยเฉพาะ

ช่วงที่มีแนวโน้มการเกิดอัคคีภัย คือช่วงเดือน พ.ย. – เม.ย. ของทุกปี เพราะเป็นช่วงเก็บเกี่ยวข้าวและอ้อย ของเกษตรกร ซึ่งมีซากข้าว ที่สามารถติดไฟได้ง่าย และเป็นช่วงหน้าหนาวมีลมกระโชกแรง

3. อุทกภัย

สามารถเกิดขึ้นได้ทุกพื้นที่ ช่วงที่มีแนวโน้มการเกิดอุทกภัยมากที่สุด คือช่วงเดือน ก.ค. – ก.พ. ของทุกปี เพราะเป็นช่วงหน้าฝน

4. ภัยแล้ง

สามารถเกิดขึ้นได้ทุกพื้นที่ โดยเฉพาะช่วงเดือน มี.ค. – พ.ค. ของทุกปี เพราะเป็นช่วงหน้าแล้ง และเดือน มี. ย. – ส.ค. (กรณีฝนทิ้งช่วง)

แผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

บทที่ 3

การฟื้นฟูบูรณะ

ภาคที่ 1 แผนหลักการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

อ้างอิง แผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ. 2548

3.1 บทนำ

การฟื้นฟูบูรณะภายหลังที่ภัยได้ยุติลงหรือผ่านพ้นไปแล้วเป็นการดำเนินการทั้งปวงเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย ซ่อมแซมสิ่งที่ชำรุดเสียหายให้กลับคืนสู่สภาพเดิม เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของส่วนราชการทุกส่วน เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจของประชาชนให้กลับคืนสู่สภาพปกติ

3.2 วัตถุประสงค์

3.2.1 เพื่อบรรเทาทุกข์ขั้นต้นแก่ประชาชนที่ประสบภัยอย่างรวดเร็วต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

3.2.2 เพื่อให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือ ประชาชนผู้ประสบภัยให้สามารถดำรงชีวิตได้ตาม ัจจุยส์อย่างเพียงพอ

3.2.3 เพื่อฟื้นฟูบูรณะสภาพพื้นที่ที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาพปกติโดยเร็ว

3.3 นโยบาย

3.3.1 ให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ และองค์กรภาคเอกชนในการ สงเคราะห์ผู้ประสบภัยให้เป็นไปอย่างมีระบบ รวดเร็ว ท้วถึง และหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนในการสงเคราะห์ ผู้ประสบภัย โดยจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานเพื่อการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

3.3.2 ให้รื้อถอนซากปรักหักพัง และซ่อมแซมสิ่งสาธารณูปโภค โครงสร้างพื้นฐานและอาคาร บ้านเรือนของผู้ประสบภัย เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพต่อไปได้

3.3.3 ประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของประชาชนให้กลับคืนสู่สภาพ ปกติโดยเร็ว

3.4 การปฏิบัติ

การฟื้นฟูบูรณะเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของกองอำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนทุกระดับ โดยการนำทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งกำลังคน ทรัพย์สิน เครื่องมือ ของรัฐและเอกชน เข้าร่วมในการฟื้นฟูบูรณะ เพื่อ มุ่งหมายให้ประชาชนผู้ประสบภัยได้รับความช่วยเหลือสงเคราะห์แบบให้เปล่า และเชิงการกุศลอย่างทันที ดังนี้

3.4.1 คณะอนุกรรมการช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย ซึ่งได้รับมอบหมายจาก คณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ ประสบสาธารณภัยที่เกิดขึ้นทั่วราชอาณาจักร ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 และอนุมัติวงเงินช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยในปัญหาเฉพาะหน้าจากวงเงินงบกลาง รายการ เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

3.4.2 คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.) มีหน้าที่สำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้นภายในจังหวัดเพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติตามกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2546 และหลักเกณฑ์ที่กำหนด

3.4.3 คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ/กิ่งอำเภอ (ก.ช.ภ.อ./กอ.) มีหน้าที่สำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในเขตพื้นที่อำเภอหรือกิ่งอำเภอ เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2546 และหลักเกณฑ์ที่กำหนด

3.4.4 การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ที่กำหนด และให้ประสานการให้ความช่วยเหลือกับกองอำนวยการการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร

3.4.5 ขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูบูรณะ

3.4.5.1 การให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูบูรณะขั้นต้น โดยจัดตั้งหน่วยบรรเทาทุกข์เพื่อปฏิบัติการในขั้นต้นร่วมกับหน่วยระงับภัยอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

- 1) การปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บและผู้ป่วย
- 2) การขนย้ายผู้ประสบภัยและทรัพย์สินไปยังที่ปลอดภัย
- 3) การเลี้ยงดูผู้ประสบภัยที่ไม่สามารถช่วยตัวเองได้ในระยะแรก
- 4) การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยแก่บุคคลและสถานที่ร่วมกับหน่วยงานรักษาความปลอดภัยในพื้นที่

3.4.5.2 การให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูบูรณะโดยหน่วยสงเคราะห์ผู้ประสบภัยหลังจากการช่วยเหลือของหน่วยบรรเทาทุกข์ขั้นต้น ดำเนินการดังนี้

- 1) สำรวจความเสียหาย และความต้องการด้านต่างๆ ของผู้ประสบภัยทั้งภาครัฐและเอกชน โดยจัดทำบัญชีเป็นประเภทไว้
- 2) สงเคราะห์ผู้ประสบภัย ตามบัญชีที่สำรวจ โดยให้มีมาตรการและระเบียบที่รัดกุมสามารถสงเคราะห์ได้เรียบร้อยทั่วถึง
- 3) ดำเนินการช่วยเหลือซ่อมแซมที่พักอาศัย สิ่งสาธารณูปโภคและเส้นทางคมนาคมให้พอใช้การได้ในเบื้องต้น
- 4) การปฏิบัติการประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของประชาชนให้กลับคืนสู่สภาพเดิมโดยเร็ว
- 5) การรักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วย และการจัดบริการด้านสาธารณสุขแก่ผู้ประสบภัยอย่างต่อเนื่อง
- 6) การป้องกันโรคระบาดทั้งคนและสัตว์

3.4.5.3 จัดตั้งหน่วยควบคุมความปลอดภัยเพื่อป้องกันมิให้เกิดภัยซ้ำขึ้นอีก หรือมิให้

เกิดอันตรายจากวัตถุระเบิดหรือสารพิษตกค้าง โดยพิจารณาจัดเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ดังนี้

- 1) การรื้อถอนหรือทำลายสิ่งปรักหักพัง
- 2) การทำลายล้างวัตถุระเบิด
- 3) การล้างสารพิษตกค้างต่าง ๆ
- 4) การรักษาความสงบเรียบร้อยและการจราจร

3.4.6 กองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่ กำกับดูแลและอำนาจการหน่วยบรรเทาทุกข์หน่วยสงเคราะห์ผู้ประสบภัยให้ดำเนินการด้วยความเรียบร้อย พร้อมทั้งช่วยเหลือประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อระดมสรรพกำลังในพื้นที่เข้าสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

3.4.7 กองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่ เข้าดำเนินการซ่อมแซมสิ่งสาธารณประโยชน์ สิ่งสาธารณูปการให้กลับใช้งานได้ตามปกติโดยเร็ว หากการช่วยเหลือเกินกำลังความสามารถที่จะกระทำได้ให้ขอความช่วยเหลือต่อกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร

ภาคที่ 2

กระบวนการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
ด้านสาธารณภัย

แผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

บทที่ 1

การป้องกันภัยและบรรเทาภัยจากอุทกภัย วาตภัย

ภาคที่ 2 กระบวนการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนด้านสาธารณภัย

อ้างอิง แผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ. 2548

1.1 บทนำ

เขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทะเลเม่นชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ เผชิญกับอุทกภัย วาตภัย เป็นประจำทุกปี ทำให้ได้รับผลกระทบจากพายุดังกล่าว ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และเกิดความสูญเสียทั้งด้านชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมากภารกิจในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากอุทกภัย วาตภัย จึงต้องมีการเตรียมพร้อมอยู่เสมอ

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาอันตราย และลดความเสียหายจากอุทกภัย วาตภัย ที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น อันเป็นผลทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทะเลเม่นชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ จึงได้จัดทำแผนป้องกันภัยและบรรเทาภัยจากอุทกภัย วาตภัย ขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เป็นแนวทางในการเตรียมการป้องกัน และการประสานการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยปฏิบัติการหลักและหน่วยร่วมปฏิบัติการ เพื่อให้สามารถดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเกิดอุทกภัย วาตภัย ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

1.2.2 เป็นการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้ให้พร้อมต่อการปฏิบัติงานในระยะก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และภายหลังที่ภัยได้ผ่านพ้นไปแล้ว

1.3 ขั้นตอนการปฏิบัติ

1.3.1 ขั้นตอนก่อนเกิดภัย

1.3.1.1 จัดทำและปรับปรุงข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยจากอุทกภัย วาตภัย รวมทั้งข้อมูลที่ปลอดภัย เพื่อรองรับการอพยพโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.3.1.2 จัดทำแผนเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย วาตภัย โดยมีการบูรณาการแผนร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน มูลนิธิ และองค์กรการกุศล

1.3.1.3 จัดเตรียมกำลังคน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ รวมทั้งจัดชุดเฝ้าระวังและชุดเคลื่อนที่เร็วให้พร้อมปฏิบัติการได้ทันทีเมื่อมีภัยเกิดขึ้น

1.3.1.4 การฝึกซ้อม แผนในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิด อุทกภัย วาตภัย โดยจังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บูรณาการฝึกร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.3.1.5 การแจ้งเตือนภัย โดยให้มีรายงานข้อมูลที่เป็น คือ

1) ข่าวอากาศและค่าเตือนมีการคาดหมายกำลังลม ปริมาณฝน และพื้นที่ที่คาดว่าจะเกิดอุทกภัย วาตภัย

2) ระดับน้ำในแม่น้ำระดับสูงสุด และต่ำสุด บริเวณที่คาดว่าจะเกิดน้ำท่วม

1.3.1.6 จัดหาพื้นที่รองรับน้ำและกักเก็บน้ำบนพื้นที่ต้นน้ำลำธารและชุดลอกคลองแหล่งน้ำสาธารณะเพื่อการระบายน้ำ

1.3.1.7 การประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของดำเนินการประชาสัมพันธ์ ชาวการพยากรณ์อากาศ และระดับน้ำเพื่อกระจายข่าวสารไปยังส่วนราชการและประชาชน เพื่อประโยชน์ในการป้องกันภัยเป็นการล่วงหน้า

1.3.2 ขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อเกิดภัย

1.3.2.1 เมื่อได้รับแจ้งเหตุว่าเกิดอุทกภัย วาตภัย ขึ้นในพื้นที่ของตนเองแล้วให้ดำเนินการเข้าช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยเร่งด่วน ดังนี้

1) การช่วยชีวิตผู้ประสบภัย ให้ถือว่าเป็นหน้าที่ที่สำคัญเป็นลำดับแรก
2) การเคลื่อนย้ายทรัพย์สินของประชาชนและทรัพย์สินของทางราชการ ไปไว้ในพื้นที่ปลอดภัย

3) จัดส่งเครื่องอุปโภค บริโภค น้ำดื่ม ที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ เข้าไปยังพื้นที่เกิดเหตุโดยเร่งด่วน

4) กรณีที่เกินขีดความสามารถ ให้ขอรับการสนับสนุนไปยังกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนชั้นเหนือขึ้นไป หรือกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่ใกล้เคียง

5) กองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่ได้รับการร้องขอการสนับสนุนให้ส่งความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ เช่น กำลังเจ้าหน้าที่ เครื่องมือเครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องอุปโภคบริโภคเวชภัณฑ์ ยารักษาโรค ไปยังพื้นที่ที่เกิดเหตุได้โดยตรง

6) สำรวจความเสียหายและให้การช่วยเหลือตามขีดความสามารถของตน

7) จัดระบบการรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัย ในบริเวณพื้นที่อพยพ และให้การสงเคราะห์ราษฎร ซึ่งอาจใช้กำลังประชาชนสนับสนุนการปฏิบัติงานตามความเหมาะสม

8) การรายงานความเสียหายและความช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้ดำเนินการเป็นระยะไปยังกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด พร้อมกับกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด พร้อมกับกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร เพื่อให้หน่วยเหนือได้ทราบข้อมูลอย่างเป็นปัจจุบันจนกว่าเหตุการณ์จะยุติ

1.3.2.2 กองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด ให้เข้าควบคุมสถานการณ์เมื่อเกิดเหตุอุทกภัย วาตภัย ในพื้นที่จังหวัด หากเกินขีดความสามารถของหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ ให้จัดส่งเจ้าหน้าที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ให้การสนับสนุนไปยังพื้นที่เกิดเหตุ และรายงานให้กองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักรทราบ

1.3.2.3 สำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน มีหน้าที่รวบรวมข้อมูลความเสียหาย และการช่วยเหลือเป็นระยะเพื่อประโยชน์ในการสั่งการ อำนาจการของการอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือ แห่งราชอาณาจักร และมีหน้าที่ในการประสานงานกับหน่วยงานในส่วนกลาง เพื่อขอรับการสนับสนุนเครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ กำลังเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ที่จำเป็นในการป้องกันและบรรเทาภัย

1.3.2.4 หน่วยสนับสนุน ได้แก่ กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ รัฐวิสาหกิจ มูลนิธิ องค์การการกุศล และองค์กรประชาชน รวมทั้งประชาชน มีหน้าที่สำรวจเครื่องมือเครื่องใช้ กำลังเจ้าหน้าที่ของตนเพื่อประโยชน์ในการสนับสนุนการ ป้องกันและบรรเทาภัยจากอุทกภัย วาตภัย โดยให้มีการประสานงาน ดังนี้

- 1) หน่วยงานในส่วนกลางให้ประสานงานเพื่อให้การสนับสนุนกับสำนัก เลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- 2) หน่วยงานในพื้นที่อื่น ๆ นอกจากส่วนกลางให้ประสานงานเพื่อให้การ สนับสนุนกับกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่ร้องขอ หรือ กองอำนาจการเขตท้องที่ที่เกิดเหตุได้โดยตรง
- 3) เมื่อกำลังของหน่วยสนับสนุนมาถึงแล้ว ให้รายงานต่อผู้อำนาจการป้องกัน ภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่ ณ ศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจเพื่อประสานการปฏิบัติ
- 4) ให้ปฏิบัติงานตามการสั่งการของผู้อำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขต ท้องที่หรือผู้ได้รับมอบหมาย และรายงานสถานการณ์ให้ผู้อำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่เจ้าของ พื้นที่หรือผู้ได้รับมอบหมายทราบทุกระยะ

1.3.3 ขั้นตอนการฟื้นฟูบูรณะ

1.3.3.1 ให้การรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บ ผู้ป่วยโดยสถานพยาบาลในระดับ อำเภอ เพื่อรักษาชีวิตผู้ได้รับอันตรายในระยะแรก เมื่อเกินขีดความสามารถให้จัดส่งไปยังสถานพยาบาลระดับ จังหวัด หรือสถานพยาบาลอื่นที่สามารถให้การรักษาพยาบาลได้

1.3.3.2 สำรวจความเสียหายทุกด้านอย่างละเอียด ทั้งด้านชีวิตและทรัพย์สิน ของประชาชน และสิ่งสาธารณประโยชน์ เพื่อประโยชน์ในการให้ความช่วยเหลือ

1.3.3.3 จัดการประชาสัมพันธ์ เพื่อฟื้นฟูสภาพจิตใจและสร้างความเชื่อมั่นใน การให้ความช่วยเหลือของทางราชการ ต่อผู้ประสบภัยอย่างเต็มที่และเท่าเทียมกัน

1.3.3.4 การซ่อมแซมส่วนที่เสียหาย โดยดำเนินการตามที่พิจารณาเห็นว่า เป็นสิ่งที่สามารถซ่อมแซมได้ และดำเนินโดยเร็วเพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ ในกรณีที่ไม่สามารถ ซ่อมแซมได้ให้จัดการรื้อถอนออกไปเพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้น

1.3.3.5 ให้กองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่ที่เกิดเหตุ ดำเนินการฟื้นฟูบูรณะความเสียหายในเบื้องต้นโดยงบประมาณที่อยู่ในความรับผิดชอบ กรณีที่เกินขีด ความสามารถให้ขอรับการสนับสนุนจากหน่วยเหนือตามลำดับ

แผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

บทที่ 2

การป้องกันและบรรเทาภัยจากภัยแล้ง

ภาคที่ 2 กระบวนการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนด้านสาธารณภัย
อ้างอิง แผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ. 2548

2.1 บทนำ

ลักษณะสภาพอากาศของประเทศไทยช่วงระหว่างเดือนธันวาคมถึงเดือนพฤษภาคม โดยทั่วไป จะเกิดความแห้งแล้งและมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงขึ้น โดยจะขึ้นสูงสุดในเดือนเมษายนซึ่งอาจมีอุณหภูมิสูงสุดถึง 40 – 43 องศาเซลเซียส เป็นผลให้มีสภาพอากาศร้อนอบอ้าวและอากาศร้อนจัดเกือบทุกพื้นที่ของประเทศ ประกอบกับปริมาณน้ำฝนที่อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่าปกติ อาจทำให้หลายพื้นที่ของประเทศไทยต้องประสบกับความแห้งแล้ง การขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค รวมทั้งน้ำเพื่อการเกษตรโดยทั่วไป

ปัจจุบันในบางพื้นที่ของประเทศไทยยังคงมีพื้นที่ที่ประสบปัญหาภัยแล้งอย่างต่อเนื่องและยาวนานเป็นประจำทุกปี จำเป็นที่จะต้องได้รับการแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วนเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหายับยั้ง รวมทั้งการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ผู้ประสบภัยแล้ง การประสานการปฏิบัติรวมทั้ง สนับสนุนการปฏิบัติตามแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

2.2 วัตถุประสงค์

2.2.1 เป็นแนวทางในการเตรียมการป้องกันและประสานการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยปฏิบัติการหลักและหน่วยร่วมปฏิบัติการ เพื่อให้สามารถดำเนินการป้องกันและแก้ไข ปัญหาภัยแล้งได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

2.2.2 เป็นการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้ให้พร้อมต่อการ ปฏิบัติงานในระยะก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และภายหลังที่ภัยได้ผ่านพ้นไปแล้ว

2.3 ขั้นตอนการปฏิบัติ

การปฏิบัติงานเพื่อการป้องกันและบรรเทาภัยจากภัยแล้งให้วางมาตรการและแนวทางเพื่อการ เตรียมรับสถานการณ์ภัยแล้ง และการเผชิญภัยตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

2.3.1 ขั้นตอนก่อนเกิดภัย

2.3.1.1 สำรวจอ่างเก็บน้ำ เขื่อน ธารน้ำ ทำนบ เขื่อนฝาย เพื่อการเตรียมแหล่ง น้ำไว้ใช้ในช่งฤดูแล้งตามความเหมาะสมตามจำนวนประชาชนที่ต้องการใช้น้ำในการอุปโภคบริโภค

2.3.1.2 จัดทำบัญชีหมู่บ้านและชุมชนที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาภัยแล้ง ทั้งนี้ อาจพิจารณาจากหมู่บ้านและชุมชนที่ประสบปัญหาภัยแล้งแล้วในปีที่ผ่านมา

2.3.1.3 จัดสัปดาห์รณรงค์ สำรวจ ช่อม และสร้างภาชนะเก็บน้ำประจำปี ระหว่างวันที่ 7 – 14 มกราคมของทุกปี โดยการสำรวจและช่อมแซมบ่อบาดาล บ่อน้ำตื้น ถังน้ำกลางหมู่บ้าน

ประปาหมู่บ้าน ตลอดจนภาชนะเก็บกักน้ำในครัวเรือน ให้มีสภาพพร้อมใช้งาน พร้อมจัดทำข้อมูลภาชนะเก็บน้ำประจำปี เพื่อวางแผนแก้ไขปัญหากักน้ำ

2.3.1.4 กรณีที่พบว่าปริมาณแหล่งน้ำไม่เพียงพอกับการอุปโภคบริโภคในพื้นที่ ให้ประสานขอทราบข้อมูลแหล่งน้ำจากพื้นที่ข้างเคียง ซึ่งสามารถลำเลียงโดยยานพาหนะหรือวิธีการอื่น เพื่อขอรับการสนับสนุนในกรณีจำเป็น พร้อมแจ้งเตือนประชาชนในพื้นที่ให้เตรียมรับสถานการณ์ภัยแล้ง มาตรการประหยัดการใช้น้ำ และลดปริมาณการเพาะปลูกพืชที่ต้องใช้น้ำมากในฤดูแล้งตามประกาศของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2.3.1.5 สำรวจพร้อมจัดทำบัญชีกำลังคน วัสดุ อุปกรณ์ รถยนต์บรรทุกน้ำ เครื่องสูบน้ำ เครื่องมือเครื่องใช้ในการบรรเทาความเดือดร้อนจากภัยแล้ง

2.3.1.6 ดำเนินการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนในพื้นที่สำรองน้ำเพื่อการบริโภค และรู้จักใช้น้ำอย่างประหยัด

2.3.2 การปฏิบัติเมื่อเกิดภัย

2.3.2.1 จัดเจ้าหน้าที่ออกสำรวจสถานการณ์การเกิดภัยแล้ง โดยประกอบด้วยข้อมูล จำนวนความเสียหายความเดือดร้อนของพื้นที่ที่ประสบภัย จำนวนราษฎร และทรัพย์สินที่เสียหาย และรายงานสถานการณ์การเกิดภัยแล้งให้หน่วยเหนือทราบตามลำดับ พร้อมรายงานเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ประกาศเขตภัยพิบัติตามนัย ข้อ 16 แห่งระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2546

2.3.2.2 ดำเนินการให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ได้แก่ การแจกจ่ายน้ำ การช่วยเหลือด้านการเกษตร การสาธารณสุข การโภชนาการ และด้านอื่น ๆ ตามระเบียบในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ และรายงานความช่วยเหลือให้หน่วยเหนือทราบ

2.3.2.3 กรณีที่เกินขีดความสามารถในการช่วยเหลือ ให้รายงานเพื่อขอรับการสนับสนุนจากกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนชั้นเหนือขึ้นไป กรณีที่ต้องใช้เงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยเกินกว่าจำนวนเงินที่อยู่ในอำนาจอนุมัติของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้รายงานกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนราชอาณาจักร (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย) ทราบ เพื่อขอรับความช่วยเหลือสนับสนุนงบประมาณ

2.3.2.4 ให้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งการปฏิบัติการทางจิตวิทยา โดยให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัด การระมัดระวังรักษาสุขภาพและสุขอนามัย เพื่อป้องกันโรคระบาดต่าง ๆ เนื่องมาจากภาวะแห้งแล้งอย่างต่อเนื่อง

2.3.3 การฟื้นฟูบูรณะ

2.3.3.1 กรณีที่มีผู้ได้รับอันตรายต่อสุขภาพให้ การรักษาพยาบาลตามความเหมาะสมจนเป็นปกติ

2.3.3.2 กรณีเกิดความเสียหายด้านการเกษตร ปศุสัตว์ และการประกอบอาชีพอื่น ๆ ให้ช่วยเหลือฟื้นฟูอาชีพราษฎรตามระเบียบ และหลักเกณฑ์ของทางราชการ

2.3.3.3 บูรณะการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหากักน้ำ โดยร่วมกันประเมินความเสียหายที่เกิดขึ้น ขั้นตอนการดำเนินการในการแก้ไขปัญหากักน้ำ ขอความช่วยเหลือ

จากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ไปถึงผู้ประสบภัย เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางหรือมาตรการการแก้ไขปัญหายั่งยืน
และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหานี้ในระยะยาวอย่างเป็นรูปธรรม

แผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

บทที่ 3

การป้องกันและบรรเทาภัยจากอากาศหนาว

ภาคที่ 2 กระบวนการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนด้านสาธารณภัย
อ้างอิง แผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ. 2548

3.1 บทนำ

ภัยจากอากาศหนาวเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ มักเกิดทั่วไปในประเทศไทยช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี เนื่องจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเริ่มพัดปกคลุมประเทศไทยประมาณกลางเดือนตุลาคม ซึ่งจะนำความหนาวเย็นมาสู่ประเทศไทยเป็นระยะที่ขั้วโลกใต้หันเข้าหาดวงอาทิตย์ เป็นช่วงเปลี่ยนฤดูจากฤดูฝนเป็นฤดูหนาว อากาศแปรปรวน ไม่แน่นอน อาจเริ่มมีอากาศเย็นหรือยังมีฟ้าฝนคะนอง โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นช่วงที่บริเวณความกดอากาศสูงกำลังแรงจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนได้แผ่อิทธิพลครอบคลุมพื้นที่ของประเทศไทยตอนบน ทำให้พื้นที่ดังกล่าวมีสภาพอากาศหนาวจัด ส่งผลให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนทั้งชีวิตและทรัพย์สินลักษณะอากาศในฤดูหนาวพิจารณาจากอุณหภูมิต่ำสุดของแต่ละวัน โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

3.1.1 อากาศหนาวจัด อุณหภูมิต่ำกว่า 8.0 องศาเซลเซียส

3.1.2 อากาศหนาว อุณหภูมิอยู่ระหว่าง 8.0 องศาเซลเซียส – 15.9 องศาเซลเซียส

3.1.3 อากาศเย็น อุณหภูมิอยู่ระหว่าง 16.00 องศาเซลเซียส – 22.9 องศาเซลเซียส

ปัจจุบันสภาพภูมิอากาศเกิดการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเปลี่ยนแปลงไป ภัยจากอากาศหนาวยังมีเกิดขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาภัยจากอากาศหนาว เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดความเดือดร้อนของประชาชนที่ได้รับจากภัยหนาวในอนาคต

3.2 วัตถุประสงค์

3.2.1 เป็นแนวทางในการเตรียมการป้องกัน และประสานการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยปฏิบัติการหลักและหน่วยร่วมปฏิบัติการ เพื่อให้สามารถดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยจากอากาศหนาวได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

3.2.2 เป็นการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้ให้พร้อมต่อการปฏิบัติงานในระยะก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และภายหลังที่ภัยได้ผ่านพ้นไปแล้ว

3.3 ขั้นตอนการปฏิบัติ

การปฏิบัติงานเพื่อการป้องกันและบรรเทาภัยจากอากาศหนาว ต้องวางมาตรการเพื่อเตรียมรับสถานการณ์อากาศหนาว และการเผชิญภัยตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

3.3.1 ขั้นตอนก่อนเกิดภัย

3.3.1.1 การเตรียมการด้านข้อมูล สํารวจจํานวนประชากรและพื้นที่ที่อาจประสบภัยหนาวในเขตท้องที่นั้น ๆ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและช่วยเหลือผู้ประสบภัย

3.3.1.2 จัดตั้งศูนย์อํานวยการเฉพาะกิจเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยหนาวขั้นณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตําลทะเลเมนชัย อําเภอลําปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อรับรายงานสถานการณ์และเตรียมการป้องกันและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยหนาว

3.3.1.3 ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงภาวะอากาศหนาวอย่างทั่วถึงเพื่อเตรียมป้องกันมิให้ส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งเพิ่มความระมัดระวังในการป้องกันการเกิดอัคคีภัย เนื่องจากอากาศแห้งและลมกรรโชกแรง

3.3.1.4 จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย จากอากาศหนาวให้พร้อม เพื่อแจกจ่ายให้กับผู้ประสบภัยในพื้นที่ตําล หมู่บ้าน ตามสภาพความเสี่ยงภัย

3.3.2 การปฏิบัติเมื่อเกิดภัย

3.3.2.1 เมื่อมีเขตท้องที่ที่ประสบภาวะอากาศหนาว พบว่ามีประชาชนประสบภัย ให้พิจารณาว่าประชาชนสามารถช่วยเหลือตนเองได้หรือไม่ กรณีที่จะต้องให้ความช่วยเหลือ ให้แจกจ่ายเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม วัสดุอุปกรณ์ เวชภัณฑ์ และเครื่องอุปโภคบริโภค ที่จําเป็นในการป้องกันและบรรเทาภัยไปยังพื้นที่ที่ประสบภัยทันที

3.3.2.2 เมื่อเกินขีดความสามารถ รายงานขอรับการสนับสนุนจากกองอํานวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนชั้นเหนือขึ้นไป กองอํานวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่ใกล้เคียงรวมทั้งภาคเอกชน/มูลนิธิ และประชาชนทั่วไป เพื่อให้การสนับสนุน และรายงานให้กองอํานวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนตามลําดับชั้นทราบ

3.3.2.3 ประสานงานด้านข้อมูลความต้องการของประชาชนที่ประสบภัยในพื้นที่อย่างใกล้ชิดรวมทั้งให้การสนับสนุนไปยังพื้นที่ประสบภัยเมื่อได้รับการร้องขอ

3.3.2.4 เมื่อมีความจําเป็น ให้ขอรับการสนับสนุนจาก กระทรวง ทบวง ก หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หน่วยทหาร องค์การประชาชน และประชาชนทั่วไป เพื่อให้การสนับสนุนในด้านเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม วัสดุอุปกรณ์ เวชภัณฑ์ เครื่องอุปโภคบริโภคตามความเหมาะสม

3.3.3 การฟื้นฟูบูรณะ

3.3.3.1 สํารวจประชาชนที่เจ็บป่วย ที่ต้องให้การรักษาพยาบาล และให้การรักษาพยาบาลตามความเหมาะสม

3.3.3.2 ให้การสงเคราะห์สำหรับประชาชนที่ได้รับความเสียหาย ด้านการเกษตรกรรม ปศุสัตว์ เป็นต้น ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2546 และหลักเกณฑ์และวิธีดําเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.

แผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
บทที่ 4
การป้องกันและบรรเทาภัยจากอัคคีภัย

ภาคที่ 2 **กระบวนการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนด้านสาธารณภัย**
อ้างอิง **แผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ. 2548**

4.1 บทนำ

สภาพความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยในปัจจุบัน มักจะเกิดขึ้นและมีความเสียหายมากในกรณีขออัคคีภัยในอาคารขนาดใหญ่ อาคารสูง โรงงานอุตสาหกรรม เขตชุมชนหนาแน่น และย่านการค้าต่าง ๆ ยังผลให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐเป็นจำนวนมาก จึงได้กำหนดแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากอัคคีภัยขึ้น

4.2 วัตถุประสงค์

2.1 เป็นแนวทางในการเตรียมการป้องกันและประสานการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยปฏิบัติการหลักและหน่วยร่วมปฏิบัติการ เพื่อให้สามารถดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเกิดอัคคีภัยได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

2.2 เป็นการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้ให้พร้อมต่อการปฏิบัติงานในระลอกก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และภายหลังที่ภัยได้ผ่านพ้นไปแล้ว

4.3 นิยามศัพท์

4.3.1 เจ้าพนักงานท้องถิ่น หมายความว่า

- (1) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร
- (2) นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (3) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล
- (4) นายกเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา
- (5) นายองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
- (6) หัวหน้าผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่นสำหรับในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

4.3.2 ผู้อำนวยการดับเพลิงประจำท้องถิ่น หมายความว่า ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน หรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้มีหน้าที่อำนาจการป้องกันอัคคีภัย ระงับอัคคีภัย และซ่อมระงับอัคคีภัย

4.3.3 พนักงานดับเพลิง หมายความว่า ผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือพนักงานดับเพลิงในการป้องกันระงับอัคคีภัย

4.3.4 **อาสาดับเพลิง** หมายความว่า ผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือพนักงานดับเพลิงในการป้องกันและระงับอัคคีภัย

ขั้นตอนในการปฏิบัติในการป้องกันและระงับอัคคีภัย

1. ขั้นตอนการปฏิบัติก่อนเกิดภัย

การจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย เพื่อจัดระบบการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าตามสถานการณ์แต่ละพื้นที่และต้องมีข้อมูลสำคัญ ในแผนดังนี้

1. ข้อมูลรถยนต์ดับเพลิง รถยนต์กู้ภัย รถบรรทุกโฟม รถน้ำบันไดเลื่อน เป็นต้น
2. อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ
3. สถานที่เสี่ยงภัยและรายละเอียดสถานที่โดยละเอียด
4. รายชื่อวัตถุอันตราย พร้อมวิธีการป้องกันและวิธีการดับเพลิง
5. รายชื่อผู้อำนวยการประจำท้องถิ่น เจ้าพนักงานท้องถิ่น พนักงานดับเพลิง อาสาดับเพลิง นายตรวจและช่องทางการติดต่อสื่อสาร
6. แหล่งน้ำและทรัพยากรที่จำเป็น
7. ระบบการป้องกันอัคคีภัย
8. การฝึกอบรม ประชุมชี้แจงให้ประชาชนตื่นตัวในการป้องกันภัย

2. ขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อเกิดภัย

1. ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของท้องถิ่นที่เกิดเหตุออกเผชิญเหตุและระงับเหตุทันทีและถ้าสถานการณ์เกิดรุนแรง ให้แจ้งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่เพื่อทำการตัดกระแสไฟฟ้าบริเวณที่เกิดเหตุ

2. ประสานกับการประสานส่วนภูมิภาคเพื่อขอสนับสนุนน้ำและแจ้งกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอำเภอทราบและมีแนวทางการปฏิบัติดังนี้

2.1 สั่งการให้เจ้าหน้าที่ที่ระงับเหตุยึดหลักความปลอดภัยของพนักงานดับเพลิง การช่วยเหลือผู้ประสบภัยและการรักษาทรัพย์สินตามลำดับและมุ่งระงับภัยที่เกิดขึ้นให้ยุติโดยเร็ว

2.2 ประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้นว่าอยู่ในขีดความสามารถที่จะแก้ไขปัญหาได้หรือไม่โดยพิจารณาจากความรุนแรงของภัย เป็นเกณฑ์ดังนี้

ความรุนแรงระดับ 1 เพลิงไหม้เล็กน้อย สามารถระงับเหตุโดยลำพังได้ เมื่อดำเนินการแล้วดำเนินการรายงานให้ผู้อำนาจการฝ่ายอำเภอหรือจังหวัดทราบ

ความรุนแรงระดับ 2 เพลิงไหม้รุนแรงเกินความสามารถจะระงับได้ โดยลำพัง ให้ขอความช่วยเหลือจากองค์การบริหารส่วนตำบลหรือหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่

ความรุนแรงระดับ 3 เพลิงไหม้มีความรุนแรงอย่างกว้างขวางหรือจุดเกิดเหตุไม่สามารถเข้าถึงได้ง่าย ต้องอาศัยอุปกรณ์พิเศษและผู้เชี่ยวชาญพิเศษทำการช่วยเหลือจากทางอำเภอหรือจังหวัด

ขั้นตอนการฟื้นฟูบูรณะเมื่อเหตุยุติลงแล้วให้กองอำนาจการฝ่ายพลเรือนท้องถิ่นที่เกิดเหตุปฏิบัติตาม

3. ขั้นตอนการฟื้นฟูบูรณะ ที่กำหนดไว้และปฏิบัติเพิ่มเติมดังนี้

1. สํารวจผู้ประสบภัยและจัดทำบัญชีเพื่อประโยชน์ในการให้ความช่วยเหลือ
2. ให้เจ้าพนักงานสอบสวนเขตพื้นที่สอบสวน สอบสวนถึงสาเหตุเพลิงไหม้
3. จัดการบรรเทาทุกข์หรือสถานที่พักอาศัยชั่วคราวในการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2546 สำหรับกรณีเพลิงไหม้อาคารเกิน 30 หลัง หรือเนื้อที่เกิน 1 ไร่ขึ้นไปรวมทั้งบริเวณที่ติดต่อกภายใน ระยะ 30 เมตร ซึ่งถือว่าเป็นเขตเพลิงไหม้ตาม พรบ. ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ภายใน 46 วัน ตั้งแต่วันเกิดเพลิงไหม้ ห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคารในเขตเพลิงไหม้
4. ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นพิจารณาว่าสมควรจะปรับปรุงเขตเพลิงไหม้หรือไม่โดยคำนึงถึงประโยชน์ในการป้องกันอัคคีภัย การสาธารณสุข การรักษาสภาพสิ่งแวดล้อม การผังเมือง การสถาปัตยกรรมและการอำนวยความสะดวกแก่การจราจรและคณะกรรมการควบคุมอาคาร ภายใน 15 วัน เพื่อพิจารณาต่อไป